

Brusel 1. června 2017
(OR. en)

9901/17

**Interinstitucionální spis:
2015/0287 (COD)**

**JUSTCIV 137
CONSOM 246
DIGIT 157
AUDIO 84
DAPIX 224
DATAPROTECT 111
CULT 83
CODEC 968**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	9641/17 + ADD 1
Č. dok. Komise:	15251/15
Předmět:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu (první čtení) – obecný přístup

I. ÚVOD

Dne 9. prosince 2015 předložila Komise návrh směrnice o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu (dále jen „navrhovaná směrnice“), která je součástí „strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“¹.

Návrh vychází z článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, a podléhá tudíž řádnému legislativnímu postupu.

¹ Dokument 8672/15.

Účelem navrhované směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu vytvořením harmonizovanějšího rámce pravidel smluvního práva EU upravujících smlouvy mezi podnikem a spotřebitelem o poskytnutí digitálního obsahu a digitálních služeb, a zejména pravidel týkajících se opravných prostředků pro spotřebitele pro případy nesouladu se smlouvou nebo neposkytnutí digitálního obsahu nebo digitálních služeb. Navrhovaná směrnice je zaměřena na zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů a větší právní jistoty s cílem vybudovat větší důvěru evropských spotřebitelů při přeshraničních nákupech a zjednodušit pro podniky, zejména pro malé a střední podniky (dále jen „MSP“), prodej v rámci celé EU.

Rada (spravedlnost a vnitřní věci) se návrhu věnovala formou politických rozprav konaných v březnu (dokument 6150/16), v červnu (dokument 9768/16) a v prosinci 2016 (dokument 14827/16). Zpráva o pokroku byla předložena Radě pro spravedlnost a vnitřní věci v březnu 2017 (dokument 7429/17).

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal k navržené směrnici stanovisko dne 27. dubna 2016.

Maltské předsednictví uznalo důležitost tohoto spisu v rámci strategie pro jednotný digitální trh, která je rovněž prioritou Rady.

V návaznosti na politické pokyny schválené Radou pro spravedlnost a vnitřní věci v červnu 2016 (dokument 9768/16) a výsledky politické rozpravy na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v prosinci 2016 Pracovní skupina pro otázky občanského práva (smluvní právo) v jednáních o navrhované směrnici pokračovala intenzivním tempem.

Vzhledem k významnému pokroku v jednáních Pracovní skupiny pro otázky občanského práva (smluvní právo) je předsednictví toho názoru, že lze nyní dosáhnout obecného přístupu ke znění článků a některých důležitých bodů odůvodnění navrhované směrnice. Zatímco široká dohoda o znění článků a některých bodů odůvodnění budoucí směrnice ve znění uvedeném v dodatku 1 k této poznámce se zdá být na dosah, zbývající body odůvodnění budou předmětem dalšího jednání a budou dokončeny co nejdříve po schválení obecného přístupu Radou.

Dne 31. května 2017 vyjádřil Výbor stálých zástupců kompromisnímu návrhu předloženému předsednictvím obecnou podporu (hlavní prvky kompromisního balíčku jsou popsány v příloze této poznámky) a rozhodl se předložit kompromisní balíček ve znění uvedeném v dodatku 1 k této poznámce Radě pro spravedlnost a vnitřní věci na zasedání ve dnech 8. a 9. června 2017 ke schválení jako obecný přístup Rady.

Prvky kompromisního znění je třeba chápat jako celkový balíček, jehož cílem je vytvořit vyvážený režim s vysokou úrovní ochrany spotřebitele a vytvoření podnikatelsky příznivého prostředí pro podnikatele z EU. Zajišťuje rovněž křehkou rovnováhu mezi různými postoji členských států.

II. ZÁVĚR

Maje na paměti, že je důležité tuto křehkou rovnováhu udržet, se Rada vyzývá, aby:

- a) schválila návrh obecného přístupu uvedený v dodatku 1 k této poznámce jako kompromisní balíček,
- b) vzala na vědomí, že zbývající část odůvodnění bude finalizována na technické úrovni co nejdříve po zasedání Rady, a
- c) vzala na vědomí, že toto znění bude představovat základ pro jednání s Evropským parlamentem za účelem dohody v prvním čtení.

HLAVNÍ PRVKY KOMPROMISNÍHO BALÍČKU

A. Oblast působnosti

a) Osobní údaje

Vzhledem k rostoucímu významu osobních údajů v moderních obchodních modelech převládal od počátku jednání názor, že spotřebitel by měl mít právo na smluvní opravné prostředky v případě nesouladu se smlouvou nebo neposkytnutí, a to nikoli pouze u smluv, podle nichž spotřebitel platí určitou cenu za digitální obsah nebo digitální službu, ale také u smluv, podle nichž spotřebitel poskytuje poskytovateli osobní údaje. Zároveň byl v průběhu jednání kladen důraz na potřebu vyhnout se jakémukoli zásahu do uplatňování právních předpisů Unie o ochraně osobních údajů, zejména obecného nařízení EU o ochraně údajů.

S ohledem na tuto skutečnost a při zohlednění písemných stanovisek právní služby Rady² a Evropského inspektora ochrany údajů³ zahrnuje kompromisní znění předsednictví do oblasti působnosti navrhované směrnice všechny smlouvy na poskytování digitálního obsahu nebo digitálních služeb, kromě těch, podle nichž spotřebitel nic neplatí ani poskytovateli neposkytuje osobní údaje.

² Dokument 15287/16.

³ Dokument 7369/17.

S cílem dosáhnout rovnováhy mezi zájmy spotřebitelů a podniků bylo pro mnohé z delegací důležité, aby se směrnice nevztahovala na situace, kdy poskytovatel nepoužívá osobní údaje spotřebitele pro komerční účely. Z tohoto důvodu se podle kompromisního znění předsednictví navržená směrnice nepoužije v případech, kdy jsou osobní údaje poskytovatelem zpracovány výlučně pro poskytování digitálního obsahu a digitální služby, nebo proto, aby poskytovatel splňoval požadavky stanovené právními předpisy, kterým poskytovatel podléhá, a poskytovatel tyto údaje jinak nezpracovává.

Kompromisní znění rovněž výslovně stanoví, že zpracovávání osobních údajů v souvislosti s plněním smlouvy o poskytování digitálního obsahu nebo digitální služby musí být v souladu s právními předpisy Unie o ochraně osobních údajů a že v případě sporu budou mít právní předpisy Unie o ochraně osobních údajů přednost.

b) Zabudovaný digitální obsah

Pokud jde o digitální obsah, který je součástí zboží v tom smyslu, že toto zboží by bez tohoto digitálního obsahu bylo nepoužitelné nebo nemohlo plnit své hlavní funkce („zabudovaný digitální obsah“) měla většina delegací za to, že by bylo vhodnější, aby nápravné prostředky pro spotřebitele v případě nesouladu se smlouvou nebo neposkytnutí takového zboží a zabudovaného softwaru byly určeny pravidly vztahujícími se na zboží.

Kompromisní návrh předsednictví proto vylučuje zabudovaný digitální obsah z oblasti působnosti navrhované směrnice.

c) Služby „over the top“ (OTT) a vztah s předpisovým rámcem pro telekomunikace

S ohledem na vývoj trhu nových aplikací a digitálních služeb, které poskytují „over the top“ (OTT) interpersonální komunikační a informační služby na internetu, což vede k tomu, že rostoucí počet spotřebitelů těchto služeb využívá jako prostředku komunikace místo tradičních telekomunikačních služeb, bylo považováno za nezbytné zajistit účinnou ochranu spotřebitelů s ohledem na tyto nově vznikající služby.

Kompromisní návrh předsednictví proto odráží politické rozhodnutí přijaté pracovní skupinou poskytnout spotřebitelům používajícím OTT opravné prostředky pro případ neposkytnutí a nesouladu se smlouvou, které navrhovaná směrnice stanoví.

d) Soubory smluv

Pokud jde o soubory smluv, které obsahují prvky poskytování digitálního obsahu nebo digitální služby a prvky poskytování jiných služeb nebo zboží, kompromisní řešení předsednictví navrhuje, aby se navrhovaná směrnice vztahovala pouze na prvky smlouvy týkající se digitálního obsahu nebo digitální služby. Veškeré dopady, které může mít ukončení prvku týkajícího se digitálního obsahu nebo digitální služby na ostatní prvky souboru smluv jsou ponechány vnitrostátnímu právu.

Nicméně vzhledem k tomu, že tradiční telekomunikační služby jsou již nyní silně regulované, měla by platit výjimka, podle níž by se článek 16 směrnice (stanovící práva spotřebitele ukončit dlouhodobé smlouvy) neměl uplatňovat v případech, kdy soubor smluv obsahuje prvky tradičních telekomunikačních služeb (služby založené na telefonním čísle). V takových případech se na tyto soubory smluv budou vztahovat pravidla EU pro telekomunikace.

B. Kritéria shody

Na základě pokynů Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v červnu a prosinci 2016 zajišťuje kompromisní návrh předsednictví rovnováhu mezi „*subjektivními*“ kritérii souladu (tzn. dohodnutými ve smlouvě) a „*objektivními*“ kritérii souladu (tzn. stanovenými právním předpisem).

Kompromisní znění předsednictví rovněž upřesňuje, že se jedná o nesoulad, pokud digitální obsah a digitální služba nedodrží práva třetích stran, zejména ta, která se týkají duševního vlastnictví, a že v případě porušení těchto práv se mohou použít opravné prostředky pro nesoulad se smlouvou stanovené ve směrnici, ledaže vnitrostátní právo stanoví v důsledku takového porušení neplatnost nebo odstoupení od smlouvy.

C. Opravné prostředky

a) Opravné prostředky v případě neposkytnutí

S cílem chránit zájmy poskytovatelů i spotřebitelů zahrnuje kompromisní návrh předsednictví týkající se opravných prostředků v případě neposkytnutí hlavní povinnost spotřebitele dát poskytovateli druhou možnost digitální obsah nebo digitální službu poskytnout. To je však podmíněno ochrannými opatřeními, která spotřebiteli v určitých situacích umožňují okamžitě smlouvu ukončit, aniž by poskytovateli druhou možnost poskytl .

b) Opravné prostředky v případě nesouladu se smlouvou

S cílem respektovat různé systémy členských států a zachovat spravedlivou rovnováhu mezi zájmy spotřebitelů a poskytovatelů nestanoví kompromisní znění vypracované předsednictvím na rozdíl od návrhu Komise přísnou hierarchii opravných prostředků v případech nesouladu se smlouvou, ale umožňuje větší pružnost v přístupu k různým opravným prostředkům (uvedení do souladu, snížení ceny, ukončení smlouvy) stanovením podmínek pro využití různých opravných prostředků.

D. Lhůty odpovědnosti poskytovatele v případě nesouladu a obrácení důkazního břemene

Co se týče časových omezení odpovědnosti poskytovatele v případě nesouladu a související lhůty pro obrácení důkazního břemene (články 9a a 10), stanoviska členských států se velmi výrazně lišila. Znění předsednictví týkající se těchto ustanovení by proto mělo být vnímáno jako součást celkového kompromisního návrhu, který usiluje o co největší sblížení rozdílných názorů a spoléhá na ochotu delegací přistoupit ke kompromisu a ustoupit v jiných částech kompromisního balíčku.

S ohledem na velmi rozdílná pojetí záruční doby a promlčecí lhůty ve vnitrostátních právních předpisech členských států bylo předsednictví nuceno v kompromisním návrhu přijmout, že nebude možné zavést plně harmonizovaná pravidla týkající se lhůt. Proto pokud jde o dosažení cílů navrhované směrnice, stanoví kompromisní znění předsednictví uvedené v článku 9a, že záruční nebo promlčecí lhůta stanovená vnitrostátním právem pro odpovědnost poskytovatele pro případy nesouladu se smlouvou (vyjádřeno zjednodušenými slovy), nesmí být kratší než dva roky.

Ohledně lhůty pro obrácení důkazního břemene (čl. 10 odst. 1a) navrhuje předsednictví lhůtu jednoho roku jako kompromis mezi delegacemi, které by daly přednost kratšímu období šesti měsíců, delegacemi, které upřednostňují dobu jednoho roku a těmi, které si přejí, aby toto období se shodovalo s dvouletou lhůtou podle článku 9a.

E. Další práva spotřebitelů

Kompromisní znění článků 15 a 16, které stanoví práva spotřebitelů v případě změny digitálního obsahu nebo digitální služby poskytovatelem, a v případě dlouhodobých smluv právo spotřebitele smlouvu ukončit, jsou významnými prvky vyváženého souboru opatření chránících spotřebitele tak, aby nebyli vázáni pozměněnou smlouvou nebo dlouhodobou smlouvou, která jim již nevyhovuje.